Ціна примірника 25 сотиків.

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

Народня Справа

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно . . . . 1 зол.
Чвертьрічно . . 3 зол.
Піврічно . . . 6 зол.
Річно . . . . 12 зол.
ЗА ГРАНИЦЕЮ.
Річно — 2 до ляри.
Гроші з краю посилати переказами, або чеками „Народної Справи" — в загряниці порученими листами.
За зворот рукописів Редакція не ручить. На відповідь треба долучити значок 30 сотиків.
ОГОЛОШЕННЯ:
1 стр. 700 зол., пів стр. 400, чверть стр. 200 зол. Гроші треба посилати наперед.

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ЧАСОПИС

Ч. 33 (98) Львів, неділя 10. серпня 1930. Рік III.

АДРЕСА: „Народня Справа", Львів, вул. Боїмів 4. — — Чекові конта: 498.687 і 154.130 — — Телефон 57—90

Грім може спалити Ваші стоги й полукіпки, тому обезпечайте збіжже й пашу від огню в Т-ві вз. обезп. „ДНІСТЕР" у Львові, вул. Руська ч. 20.

Свято на Білій Горі

В неділю 3. серпня відбулося на Білій Горі коло Підлися пов. Золочів) під Хрестом Маркіяна величаве свято памяти Пробудителя Українського Народу Маркіяна Шашкевича Погода була прекрасна, тому зібралися на горі непроглядні маси народу з близьких і далеких сіл. В Богослуженнях проводив Преосв. епископ Будка, вінже й виголосив проповідь, а також проповідав о. шамбелян Др. Юрик. Радісно було десь світлому духови поета Маркіяна, коли видів, як народ, котрий ще за його часів (тому 90 літ) спав твердим сном, збуджений до нового життя прийшов його вшанувати!

—о—

Що було в Сновичу.

В Сновичу пов. Золочів хотіли москвофіли посвятити в неділю 20. липня свій хрест і запросили на це польського ксьондза, а місцевого пароха о. Муровича поминули, бо то свідомий українець. Через це тамошні свідомі люди і доколичні села не дали кацапам відбути ту параду й прийшло до суперечки з поліцією. Що там було, докладно не можемо описувати, бо допись про це в инших ґазетах була сконфіскована.

—о—

Комунізм у Китаю.

Комуністи в Китаю здобули кілька міст і зібравши 50-тисячну армію, машерують далі. Америка зажадала від китайського уряду, аби заґарантував безпеку чужоземцям. Коли китайський уряд не зможе дати собі ради з комуністами, то мабудь Америка і Японія вишлють до Китаю свої війська. Московський уряд висилає китайським комуністам інструкторів.

——

Кровавий напад на почтовий віз під Бібркою

Убитий один поліціянт. — Згинув один з нападаючих.

В середу 30. липня о год. пів до дванайцятої в полудне напали невідомі молоді люди на почтовий віз, що віз гроші з залізничої стації Бібрка—Хлібовичі (30 км. від Львова) до міста Бібрки. Поліцая, що конвоював віз, убили, візник утік, а тоді забрали з почтових скринь гроші (одні пишуть, що 22, другі що 26 тисяч золотих в сріблі). Заалярмована поліція надігнала в лісі одного з учасників нападу і коли він відстрілювався, смертельно його поранили. Він упав і сам добив себе вистрілом з револьверу. При нім знайшли леґітимацію на імя Григорія Пісецького, 24-літнього студента прав, сина священика з Корнева коло Городенки. За рештою учасників нападу пустилося в погоню богато поліції кінно, пішо і на автах, з поліційним псом.

Подробиці нападу.

З дальшого опису польських ґазет виходить, що напад відбувся таким способом: В середу о год. 11.30 виїхав зі стації Бібрка почтовий амбулянс з грішми до Бібрки. В скринях було 55 тисяч золотих банкнотами і сріблом (платні для урядників на 1. серпня). На возі їхав постерунковий Молєвскі і 18-літний візник. Між Хлібовичами і Бібркою коло ліска «Дубини» вийшло їм на зустріч троє люда, два йшли правим боком, а один лівим боком гостинця. Коли порівналися з возом, нагло той з ліва виймив револьвер «Штаєр», вистрілив до поліцая та зранив його в шию. Дальшими стрілами поранили Молєвського смертельно і він скотився з воза. Тоді незнані кинулися до скринь, забрали около 30 тисяч золотих (сума ще не устійнена) і зникли в поблизьких лісах. Тимчасом візник непостережено втік у місто і заалярмував поліцію та росказав про це все. (До нього також стріляли, та він упав і вдавав мертвого, тому вратувався). За 20 мінут була на місці нападу поліція з Бібрки. Два поліцаї сіли на коні й пустилися в ліс. За кілька хвилин до одного з них упав стріл з гущавини. Поліцай почав відстрілюватись і прошив стріляючому плечі двома кулями, а одною трапив у голову. Молодий чоловік упав на землю, спрямував свій револьвер собі в голову та добив себе. Його знайшла поліція мертвого. З леґітимацій, що знайшли при ньому, догадуються, що це Гриць Пісецький, студент прав, син священика з Корнева коло Городенки, член Української Військової Орґанізації і — як пишуть — член «Пласту». Ходив до української ґімназії в Станиславові.

При нім знайшли 5 тисяч золотих забраних грошей, а 20 зол. його власних у портфелі. Його трупа забрали до трупарні в Бібрці. До 5-ої години по полудні вмер у лічниці і постерунковий Молєвскі.

Поліція почала далі шукати утікаючих, що схоронилися в лісах. Зі Львова приїхали агенти і комісарі з поліційним псом. Погонею кермує бобрецький староста Хмелєвскі. Поліційний пес ішов слідами утікаючих 11 клм., аж до вечера того дня, та коли в ночі впав дощ, то пес вже стратив слід. Поліційна облава в лісах триває далі.

Польські ґазети припускають, що напад учинило 6 осіб, то є дві трійки Укр. Військової Орґанізації. Одна трійка мала бути замісцева і ця вчинила напад, а друга близька, що показувала перший дорогу і т.д. Гриць Пісецький мав приїхати кілька днів перед тим до Бібрки і там перебував. Поліція арештувала кількох пластунів у околиці, та імена їх тримає в тайні.

Польські ґазети описуючи цей напад з небувалою скаженістю накидуються на всю українську молодіж, а головно на «Пласт», і твердять безпідставно, що з «Пласту» рекрутуються всі члени УВО. Деякі, як ось вшехпольський «Курєр Поранни» взиває поліцію і суди, аби остро судили і карали у подібних випадках, бо як ні, «то польська суспільність сама до того візьметься». Отак грозить «Курєр Поранни» а «Дзєннік Львовскі» (ґазета санації — одинки) нападає на українські ґімназії, і пише, що в українських ґімназіях виховуються члени Військової Орґанізації. Одним словом: з великої лютости деяким польським редакторам зробилося темно в голові і не знають, що пишуть. Не годні виждати на слідство і на суд, як випадає людям, які шанують право, але цькують поліцію і суд і всіх Поляків проти всего, що українське.

Пошукування поліції тривають далі, але в лісах ще нікого не стрінули.

В Рогатині арештували Романа Пелеха, якого підозрівають, що він був при тім нападі, бо вернувся звідкись поранений в руку і в ногу. Його перевезли до вязниці до Львова.

—о—

Ліярня дзвонів Братів Фельчинських
в КАЛУШІ, вул. Сівецька 16.
і в ПЕРЕМИШЛІ, Красіцького 63.
Удержує на складі понад 200 готових дзвонів.
563 Жадайте оферт та цінників.

ОГНЕННІ ЯЗИКИ

В цілім краю множаться далі випадки пожеж; причиною є майже всюди необережність з огнем, а подекуди підпал.

В Дрогомирчу пов. Станиславів умово хора Настя Жолобан підпалила свою хату. Згоріло шість господарств. В огні згинула і Настя.

В Зарічу пов. Надвірна згоріла хата господаря Вацика. В хаті згорів 80-літний дідусь Стельмащук.

В Гайворонці пов. Підгайці згоріли в неділю 27-го липня три господарства. Пожежа вибухла в обійстю Бахирича, а що він є поляк і того дня на подвірю в нього відбувалася гостина (закінчення польського господарського курсу), то польські ґазети вже твердять, що то «гайдамаки» підпалили Бахирича. Навіть тих людий, що прибігли ратувати, підозріває «Слово Польске», що то вони «були приготовані», бо чого би так скоро прибули ?...

—о—

Застирець.

Який талан дати нашим дітям?

Ви, мої братя, журитеся, який талан дати вашим дітям? Не журітся, а тішітесь наперід, що маєте діти. Дивіться на жидів. Щоби жидівській родині і десяте дитя вродилося, то вони тішаться, спрошують родину, знайомих і чужі діти на гостину, причім дають солодкі річи їсти. Чому так у них, а в нас інакше? Бо там вони бачуть інтерес і поширенє чи помноженє свого народу. Жид дає всі діти як найбільше вчити, а потім, як доростуть, поженяться чи повіддаються доньки замуж, повстає родина «кооператива». Старий батько є якби директором тої кооперативи. Один син містоголовою і торгує пашнею, другий худобою, третій матеріями, четвертий деревом, пятий маслом, яйцями, воском, медом і так далі. Як трафиться між дітьми який найдурнійший, то дають йому стричи волося і як фризієр має в теплій хаті найменше десять золотих денно! А наш чоловік? Терпить голод, біду, мерзне в лісі та не має до чого взятись. Стає безробітним і бється з батьками, братами, сестрами о поділ моргу землі!...

Тут, мої земляки, не треба журитися, чим хто з дітей буде за 20 літ, але треба спершу післати всі діти до доброї народної школи. Жид несе дитину свою і пів милі на плечах, як далеко, аби до школи на науку. Як хлопець чи дівчина скінчить народню школу, то треба конечно бодай на чотири роки дати дитину до міста до середньої школи. Чому? — поспитаєте. Тому, бо тут дитина набере широкого світогляду, ріжних підставових наук і як буде чутись на силах, то піде далі в науках і в університет, або як виробиться в нeї замилування до чогось практичного, то такого вченого хлопця чи дівчину возьмуть і без доплат до ліпшого ремесла або до фахової школи пр. вищої промислової (у Львові при вул. Снопківській), де по 4 літах стане інжінером-землеміром, електротехніком, урядником доріг або найліпшим майстром. Як вернувби на село, то стане світочем громади. Скажете: «То як давати до міста, де за станцію треба платити і по 70 зол. місячно!» На те скажемо: І на селі зість дитина за кількадесять золотих. Впрочім зробитиб так, як це робили кількадесять літ тому наші бідні люди, а саме збиралося діти чотири-пять родин, наймали в місті кімнату одну-дві з кухнею. Їджене, кашу, муку, набіл довозили зі села, а варила звичайна господиня зі села, яку спільно як і мешкання всі ті родини оплачували. Такі станції неначеби малі бурси, чи кооперативи, коштували кождого з окрема дуже дешево. І нині в малих містах (не треба давати діти аж до дорогого Львова) можна дуже дешево урядити такі спільні станції. А з них так, як і з тамтих, давних, вийдуть, дасть Бог, люде добрі і чесні, що будуть любити нарід. Через те не будуть сидіти купою на малім ґаздівстві, а й той, що остане на батьківщині, а був в тих міських школах, буде по мудрому господарювати, бо тільки мудрі люде і народи існують і живуть в добробуті.

ЩО В СВІТІ ЧУВАТИ?

Деякі **французькі ґазети** пригадали собі тепер

Східну Галичину

і пишуть, як живеться тут українському народови під Польщею. Французький редактор Мартель пише, що відвічальність за все, що діється в Галичині, паде головно на Францію, бо то французький уряд головно причинився до того, що тепер є. Щоби це розуміти, треба коротенько перейти історію за останніх десять літ.

В червні (25.6.) 1919 року, коли Галицька Армія задля браку амуніції заломилася, в Парижі виєднали собі польські політики дозвіл на окупацію Галичини по Збруч, але з тою умовою, що **Польща зобовязується надати цій країні територіяльну автономію, а населенню політичну, религійну й особисту свободу,** — і з тим, що та умова буде ще в останній інстанції залежати **від права самоозначення населення Сх. Галичини** (значить, мав ще бути плебісцит — голосовання — до якої держави хоче те населення належати).

Маючи таку легітимацію, Польща займила Галичину, а польські дипльомати почали дальше старатися, аби ту часть краю дістала Польща під свою владу без жадної контролі. В польській конституції з 17.3. 1921 р. забезпечили всім непольським народам під Польщею всі права на рівні з Поляками, а ріжним областям краю обіцяється надати автономію (самоуправу). Сх. Галичину поділили на три воєвідства, а 26-го вересня 1922 року польський сойм ухвалив «підстави воєвідської автономії, а з окрема львівського, станиславівського і тернопільського». Ці воєвідства мали (після того закону) самі собі завідувати справами культурно-освітними (шкільництвом!) і економічними, ба і залізницями, дорогами, реґуляцією і так далі, — та мали самі укладати свій буджет. У тих воєвідствах мали бути сойміки, а кождий соймік мав складатися з двох рівних частин послів: українських і польських. Рівночасно сойм ухвалив був заснувати український університет, а все те мало початися найдалі в два роки по ухваленню того закону, то є 26. вересня 1924. Ця постанова в польській конституції помогла полякам виєднати собі в 1923 році Галичину на свою власність. 15. березня 1923 р. Франція і її союзники признали Польщі Східну Галичину, мабуть задоволені з постанов польського сойму. Та минув і 1924 рік і минає 1930, а ми бачимо, що нічо з тих постанов не увійшло в життя. Все остало на папері.

Французька ґазета пише про всі випадки в Сх. Галичині, про політичні процеси, про українське шкільництво і инше та дорікає французькому урядови, що він не припильнував, аби Польща сповнила свої приречення і аби в краю був спокій, бо всякий неспокій в Европі загрожує і Франції небезпекою.

Инша річ, що ми жадною куцою «автономією» не задоволимося, бо український нарід вже настільки свідомий, що має і плекає вищу і кращу ціль — і своєю свідомістю та працею, мимо всякого хитрунства противників, певно до тої цілі дійде — і то навіть без помочі французів, — власними силами.

З України за Збручем. далі доходять вісти про заворушення селянства в ріжних околи-

Читання з історії України (ч. 78)

Львів піддався.
(Жовтень 1648 р)

В попереднім числі ми писали, як то Хмельницький осінню 1648 року обложив Львів, яка біда зробилася у Львові і як мійські радні вже почали схилятися до переговорів з українським гетьманом, щоби пощадив місто.

Тай оборонятися містови було вже годі. Від спеки і пожежі вода в ровах повисихала, оборонці порозхоровувались з голоду, бо козаки заперли довіз харчів. Тому радні дуже втішилися, коли Хмельницький прислав ще одно письмо, в якім писав, що міста не буде руйнувати, бо жаль йому старих поважних людий, які полишалися у Львові, але жадає грошевого окупу. Почали з ним торгуватись, аби знизив суму, але новий успіх козаків примусив їх, здатися на ласку і неласку Гетьмана.

З північної сторони Львова, на Лисій горі, стояв тоді замок, збудований ще в старовину українським князем Львом (що княжував від 1264 до 1300 року). В тім замку Поляки поставили гармати і зо сто люда залоги. В суботу 10. жовтня (в четвертий день облоги) козаки під командою полковника Кривоноса пішли приступом на цю гору. Цілий день штурмували замок, але гора була дуже стрімка, та і не легко було на неї вийти. Та вечером комендант того замку Братковскі сам уступився з замку, бо знав, що на другий день уже таки не витримає. В замку лишилося ще трохи вартових і польських передміщан. Тоді українські селяни випередили козаків, напали на замок і буками та косами повбивали всіх, кого там застали. Тим часом козаки сперли доплив води до Львова а кулями запалили жидівську синаґоґу. Аж тоді львівський маґістрат вивісив білу хоругов на знак, що місто піддається, і післали до Хмельницького одного старого польського ксьондза єзуїта Мокрского, (якого Хмельницький знав ще з тих часів, як учився у Львові), щоби просив помилування. Хмельницький пізнав свого давного вчителя, приняв його дуже ввічливо і дав йому залізний (охоронний) лист для тих послів, яких місто мало вислати в козацький табор на переговори. Відправивши ксьондза Хмельницький застромив свою шапку на палицю, із здив поміж козаками й кликав: «Згода! Згода! Беремо окуп!»

Битва втихла, а зі Львова виїхали чотири посли: один від Українців, один від Вірмен, один від Поляків, а четвертий від університету. 13. жовтня (в вівторок) прибули вони до Лисинич. Гетьман запросив їх до себе і частував вином. Посол від Поляків Вахлович, старець 60-літ, благав Хмельницького: — «Змилуйся над нами, зглянься на наші злидні! Пани зовсім нас обголили, наше військо нас також обібрало й лишило, не дай нам з голоду погибати!»

А Хмельницький сказав: «Дуже мені сумно, що вам така біда, але то всему винні Вишневецький і Конецпольскі, що зачіпали козаків. Так кривдили нас, що ми мусіли взятися до зброї. Та я не хочу здіймати меча на ваші голови і дарую вам життя, панове! Тільки принесіть мені 200 тисяч червоних золотих. В додаток і жидів вам лишу, цих ледачих поганців, але з тим, що вони мусять зложити більшість тої суми, бо вони добре обібрали наших козаків на Україні. І то вам кажу, що не собі беру ті гроші, але мушу вдовольнити свого татарського приятеля, хана Тугай-Бея. Се мій обовязок віддячитися тому, хто мені помагає воєнною силою».

Посли почали просити, щоби трохи опустив, але Хмельницький довго думав а потім сказав: «Піду порадитися». І вийшов. А ті полковники, що остали з послами, почали їм говорити: «Ви в наших руках — ми і Вишневецкого ще зловимо. Підемо аж над Вислу, аж до Варшави». В тій хвилі вернувся Хмельницький з татарами: Тугайбеєм і ще двома пашами. Всі полковники були з золотими перначами, відзнаками своєї гідности, і татарські вожди були в золоті і сріблі. Тугай-бей глянув грізно на послів і сказав: «Ви молодців-козаків скривдили! Хочби ви і в землю зарилися, то я вас найду!» І далі почав лаяти Поляків та нарікав на Сєнявского, котрого татари на слово чести випустили з неволі, що дасть окуп, а він пішов і окупу не прислав. Тоді посли вже згодилися на все.

Тоді Хмельницький вислав до Львова Петра Головацького по гроші. Готових гроший зібрали лише 16 тисяч, а решту дали усякими золотими і срібними прикрасами, які забрали в жидів, міщан і по польських монастирях, — але найбільше в жидів, які через те дуже охали і плакали. Крім того місто подарувало самому Хмельницькому усякої дорогої матерії і зброї на 20 тисяч. Також усі полковники, сотники, осавули й отамани дістали дорогу зброю й по пятьсот талярів. Кривоніс дістав ріжних дарів на пять тисяч. А українські міщани викотили бочки меду й гостили усіх козаків день і ніч та запризнювалися з ними з утіхи, що рідна віра горою.

Взявши окуп, козаки в десять день потім, 24. жовтня, вдарили з гармат на прощання й відступили від облоги. І хотяй потім ще довго ішли козацькі війська попри Львів, то слова додержали й міста не чіпали.

Дальше буде.

цях. По всій Україні селяни не хотять спільно збирати збіжжа, але окремо. Нищать машини й молотілки, вбивають членів комуни, підпалюють маґазини збіжжа, збираються в відділи і нападають на міліцію. Недавно більшовицькі аґенти викрили чотири тайні протибільшовицькі орґанізації на Україні, які хотіли завести новий лад і до них належали навіть деякі умірковані комуністи.

Між народом ходить уперта чутка, що небаром буде війна, що більшовиків побють і тому їх не треба слухати.

На Україні були недавно маневри червоної армії. Деякі ґазети пишуть, що більшовики готовляться відібрати від Румунії Бесарабію.

В копальнях над Доном бунтуються робітники, бо їм не довозять харчів ані води.

Знову виступають комуністи проти церкви і віри. Забороняють школярам ходити до церкви, а з тих, що моляться, сміються і не приймають потім до вищої школи.

В Росії

поарештували богато купців, їм закидують, що своєю шпекуляцією довели до упадку більшовицьких гроший. Срібні гроші люди ховають, бо паперовий червонець втратив на вартости чотири пяті. До недавна вартував 5 долярів, а тепер не доходить до одного. Сталося це тому, що забогато видрукували паперових гроший і через загальну скруту в Росії і у всіх більшовицьких републиках.

Обчислили, що в тих републиках є щораз більше злочинів. В 1928 році було 900 тисяч засуджених, в 1929 уже понад 1 міліон, а в 1930 лише за перший піврік 900 тисяч.

Шириться піянство. В Ленінграді що 14 чоловік є пяниця.

Америка не хоче приймати більшовицького дерева. Недавно вже з пристані в Нюйорку мусіли завернути назад до Росії 32 кораблі з деревом, бо американські сенатори запротестували проти того, аби купувати те дерево, що його даром обробляють в Росії вязні. Через те й збільшилосяби безробіття в Америці, бо америк. робітники не малиби заняття в лісах.

Є чутка, що московський уряд задумує знову видати острий наказ перевести в комуну все приватне майно до кінця 1931 року. Чи це вдасться, побачимо.

В Індіях

бувають далі перепалки між повстанцями — Індусами й англійцями. Є чутка, що анґлійці випустять з вязниці Ґандія і запросить його до Льондону на спільну нараду про Індії. Боротьба все до чогось ліпшого доведе.

В Китаю

здобули комуністи (китайські) одно місто над морем Чанґ-Ча і вирізують мешканців, в тім головно европейців. Заатакували коло берега один американський корабель. За це Америка вислала зараз 4 кораблі, які збомбардували місто. Кажуть, що якби комуністи в Китаю брали верх, то проти них виступить Америка, Японія, Анґлія і инші держави. З того може вийти нова світова війна, більша, як та, що була.

Афґаністан

знову має революцію. Проти нового короля Надір-Хана повстали деякі афґанські племена і машерують на столицю Кабуль.

Німецькі ґазети

щораз частійше пишуть про Помор'є і польський коридор до моря. Це обурює польські ґазети і вони пишуть, що Польща ніколи в світі не відступить німцям ані пяди землі.

В Польщі

по старому. Зачувати, що Пілсудскі вже небаром верне до Варшави, та що 18. серпня розвяжуть сойм і розпишуть вибори. Ці вибори хоче уряд перевести, аби знати, кілько має приятелів, а кілько противників і потім відповідно до висліду застосується.

Між самою «одинкою», прихильною до уряду, вже є незгода. Кажуть, що Пілсудскі загрозив, що як скоро не погодяться, то він відповідно з незгідливими поступить. Але що і як — не знати.

Зараз по землетрусі в Італії

в якім згинуло около десять тисяч люда, дався чути землетрус в деяких околицях Німеччини, Австрії, Болгарії і в Америці. В деяких домах образи поспадали зі стін, але більшої шкоди не було.

Адвокат
Др. Степан Шухевич
веде свою канцелярію
Львів, Чарнецького 24.
46

НОВИНКИ

Календар на тиждень.
СЕРПЕНЬ 10 — 16

10. Неділя 9 по С. Прохора і ин. ап. (Прохора, Ніком.).
11. Понеділок, Калиніка (Калиніка Сераф.).
12. Второк, Сили, Андроніка.
13. Середа, Евдокима правед.
14. Четвер, **Серп** Пр. Ч. Х. Маковея.
15. Пятниця, Перенесення мощ. св. Стефана.
16. Субота, Ісаака, Далмата.

—о—

Увага: Свята в скобках (—) є тільки православні, прочі свята спільні українцям греко-католикам і православним.

—о—

Зміни місяця:

Повня дня 9 серпня о год. 8 вечір.

Нів дня 24 серпня о год. 5 рано.

—о—

Столітний календар віщує на цей тиждень змінну погоду.

—о—

Як нарід приповідає:

Хто добре сіяв, добре жне.

Спасівка ласівка, а Петрівка голодівка.

Як на Ісаака вітер дме, то холодна зима буде.

У серпни серпи гріють, а вода холодить.

Коли на Маковея дощ, то буде мало пожеж.

—о—

— В неділю дня 10. серпня ц. р. відправиться Заупокійне Богослуження за полеглих Стрільців на Маківці. Учасники львівської прогульки зволять до суботи дня 9-го серпня зложити в векслевім відділі Земельного Банку Гіпотечного, вул. Словацького 14. в урядових годинах квоту зол. 8.05 на оплату залізничої карти до Тухлі. Більша скількість учасників запевнює 25 проц. знижку. Потяг зі Львова відходить о год. 6.45, а з Тухлі о год. 18. і приходить до Львова о год. 21.53. Ніхто не повинен оминути нагоди поклонитися тіням полеглих на Маківці.

Т-во Охорони Воєнних Могил.

— Свідома молодь села Білозірки на Волині відограла в день свята Петра і Павла аматорську виставу в будинку місцевої пожарної сторожі. Весь дохід віддано до розпорядимости управі місцевої читальні.

— Не добре дієтся в Зеленій, пов. Копичинці, бо через дикі вибрики місцевих парубків не можна й через село переїхати. Ось 7 липня напала ціла ватага тих парубків (щось аж 20) на пятьох господарів з сусідного села, що їхали собі спокійно дорогою, обкидали нападених камінням та тяжко їх побили. Свідомі громадяни Зеленої й околиці звертаються оцею дорогою до батьків цих блудних синів аби звертали більше уваги на їх моральне виховання, бо з таким вихованням і звичаями ті сини далеко не заїдуть.

— Страшна пожежа була в ночі з 18 на 19 липня в селі Білозірці кремінецького повіту на Волині. Згоріли будинки господарів Д. Приспяка, П. Коляди і М. Ліщука. Згоріло богато господарських припасів, а в П. Коляди згоріла корова, кінь, свиня, 14 гусий і 20 качок на загальну шкоду 2.000 золотих. Пожежу вдалося швидко вгасити завдяки завзятій праці місцевої пожежної сторожі. По угашенню пожежі найдено під звалищами згорілої стодоли страшно попарене й на половину звуглілe тіло господаря Приспяка, який спав у стодолі, а тому, що був пяний, не міг нещасний видістатися з вогню і згинув страшною смертю. Ось до чого доводить піянство.

— Стережіться обманців! В Волі Задеревацькій долинського повіту зявився оноді якийсь панок і зачав списувати пошкодованих австрійською війною, обіцював, що шкоди будуть звернені, та жадав за впис по 3 зол. 50 сот. Це був очевидно обманець, але на жаль найшлося кілька легковірних селян, що зложили вимагану «таксу» і аж на остереження п. Михайла Голодишина, мужа довіря Нар. Справи, другі заінтересовані в тій справі селяни здержалися, а панок із грішми десь щез. Свідома постава п. Голодишина заслугує на повне признання й похвалу. Про пекучу справу воєнних шкід напишемо докладно в слідуючім числі «Нар. Справи».

— Пізнаються на фарбованих лисах. Дістаємо таке письмо з просьбою о поміщення в нашій ґазеті: **«До редактора хрунівської „Української Ниви"!** Ми довідалися, що Ваше чесне прізвище є «Певний» і гадаємо, що Ви вже повинні би бути цілковито «певні», що тої Вашої баламутної ґазетки ніхто не читає крім Вас і друкарів, хоча Ви її нам усякими способами накидуєте. Посилаєте її людям задармо, накидуєте всякими штучками, через уряди і ми її приймаємо — бо папір гарний, придається до дечого. Тому радимо Вам адресувати ту свою ґазетку до тих маленьких будиночків, які тепер завдяки старанням одного міністра і ріжним наказам і карам є у всіх селян. Так буде зручніше. І бодай раз на добу згадає Вас з подякою кождий селянин, як засяде собі для своєї людської потреби в тім своїм будиночку. **Громадяни Костопільщини.**

(«Українська Нива» — це ґазета подібна до «Селянського Прапора», «Рідного Краю», «Селянина», «Сили» і инших ґазет, які видають наші противники для баламучення нашого народу. (Прим. Редакції).

— У вівторок дня 19. серпня ц. р. о год. 9 і пів ранком в Семиківцях (ст. жел. Підгайці або Денисів) відбудеться на Могилі Укр. Січових Стрільців **Поминальне Богослуження**, на яке всіх громадян запрошуємо. Богослуження відбудеться без огляду на погоду.

Т-во Ох. воєнних могил.

— Посмертні згадки. Мартин Граничка, будівничий в Ушні, пов. Золочів, помер в силі віку (54 роки) полишаючи жінку і двоє дітий сиротами. Покійний був примірним, свідомим і працьовитим громадянином і щирим прихильником Народньої Справи, тож його смерть є важкою втратою для села і околиці. — Василь Івасів, господар в Рошнятім, пов. Долина відобрав собі життя вистрілом з кріса, дня 19 червня ц. р. Причиною того розпучливого кроку була невилічима грудна недуга, що від кількох літ підточувала здоровля Покійного і вкінці попхнула його накласти на себе руку в силі і розцвіті віку, в 40 році життя, полишаючи сиротами троє діточок і жінку. Покійний був одним із кращих наших громадян, був довголітним головою місцевої читальні «Просвіти» і справником кооперативи «Згода» і немало труду вложив в піддвигнення рідного села. Полишив по собі гарну память і щирий жаль усіх співгромадян. Честь памяти Покійників!

— «Рідна Школа» в Долині просить Громадські Уряди долинського повіту і своїх П. Т. Прихильників, ласкаво повідомити її, яку допомогу признала їхня громада «Рідній Школі» на рік 1930. Разом з цим пригадує, що прийме на науку і примістить в Долині 100 селянських дітей. Зголошуватись треба 29. 30. і 31. серпня 1930. Управа «Рідної Школи» в Долині-Одиниця.

— Щасливе місто. Місто Дорнберг в Баденії (в Німеччині) має тільки ліса і власної землі, що на оплату своїх потреб (як шкіл, урядників, на поправу доріг і инще) не потребує стягати з своїх міщан жадних податків. Розумною господаркою в своїх маєтках виплачує всі потреби, а крім того ще й дає що року кождій родині в місті по 31 метрів кубічних опалового дерева і по 100 клеців будівельного зовсім безплатно. — Чи одно то наше село при розумній господарці моглоби також не тільки не збирати з людий громадських податків, але ще й помагати людям усяким способом у потребі!

УКРАЇНСЬКІЙ ЖІНЦІ

Львів, дня 10. серпня 1930. Ч. 10.

Господарення молоком.

Ми писали недавно про те, що до піднесення народнього добробуту можуть дуже причинитися наші жінки-господині, коли вони візьмуться до обдуманого й пляного поліпшування і наладнання поодиноких галузий сільського господарства, тих галузий, які по своїй природі спочивають у жіночих руках, як от молочарство, огородництво, і так далі.

Обговоримо найперше молочарство, як найважніщу ділянку нашого господарства. Молочарство у нас найбільше знане й розповсюднене; воно найбільше значить у відживлюванню селянської родини, а також є одним із найважніщих прибуткових жерел сільського господарства.

Не будемо розводитися над способами плекання молочних коров чи кіз, — бо про це вже кожда господиня й сама знає, впрочім у нашій ґазеті доволі часто про це пишеться. Пригадаємо тільки, що не менше важним для здоровля і молочности корови є крім поживи, ще й відповідне приміщення, частий рух на свіжому воздусі і сонці, а вже головно якнайбільша чистота. Корова не сміє стояти по коліна в гною, чи болоті, в низькій, брудній і душній стайні, не сміє пити з кожної стрічної баюри, не сміє носити на собі засхлого гною. При такім удержуванню корови не на богато придасться й добра годівля. Отже підставові заповіди для розумної господині, яка хоче мати гарні корови і гарну користь із них, будуть такі: 1) чиста, простора, в зимі тепла, гарно вибілена із великими вікнами стайня, 2) корова повинна бути щонайменше раз на два дні добре вичищена щіткою, 3) Здоровий і поживний корм, в літі по можности добре пасовисько, 4) лагідне обходження з коровою, 5) Часте поєння здоровою водою. Не менш цінною від корови є в молочному господарстві добра расова коза. Ця дуже корисна і мало вимагаюча тварина є необхідна головно для малих одно чи пів морґових дрібних господарств, бо її удержання впятеро дешевше як корови, а добра коза дає в літі 2-3 літри молока денно, отже середна селянська родина може від неї через ціле літо мати подостатком здорового густого молока.

Саме господарення молоком є вже богато лекше. Молоко, що остається по покриттю потреб родини, переробляється на масло, сир чи бриндзю і продається, або ховається на запас. Коли є недалеко якесь місто, то найкорисніще продавати молоко сире неперероблене, на міру. Найбільші користи в збуті набілу запевнює нашим господиням кооперація. Де в селі є кооператива, там господиня не має богато клопоту із своїм молоком. Віднесе раз чи два рази денно своїх пару літрів молока, а при кінці місяця дістає собі разом гроші. Перерібкою чи перепродажою молока турбується вже сама кооператива. Що правда, дехто каже, що за молоко на ринку (особливо в містах) можна троха більше дістати як в кооперативі. Не перечимо, але й пригадуємо, що і час щось варта, а за пару гроший, що їх моглаби господиня вторгувати на ринку більше, як у кооперативі, не мусить вона тратити пів дня на двиганину і торги з молоком. В гірських і підгірських околицях поплачує ще найбільше виріб бундзів і бриндзі, особливо, як хто тримає вівці і кози і може мішати їх молоко з коровячим. Бундзи і бриндзя завжди богато ліпше платяться, як масло і лекше на них найти покупця — очевидно, якщо продукт добре і чисто зроблений. Бо треба памятати, що в приготовлюванню набілу до їди чи до продажі повинна обовязувати також якнайбільша чистота. Нечисте масло чи сир тратить половину ціни і часто є дешевше як вазеліна до чобіт.

При всьому тому повинна господиня кермуватися тверезим, холодним розрахунком. Добра господиня памятає, що найголовніще є здоровля її і її родини, а потому аж инші користи. Не сміє бути таких сумних і страшних явищ, що діти нидіють на пісній бараболі і капусті, а мати продає останню ложку молока на хустки чи перкалики. Підставою і запорукою кращої будучности народу є його здоровля. А не може бути здоровим нарід, що погано відживлюється.

—о—

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ

В цю пору, коли дозріла ярина і дозрівають овочі, треба приготовляти з них ріжні страви. Подаємо тут способи на кілька з таких страв.

Морква

Обмиту і обшкребтану моркву порізати в паски, полити троха водою, додати ложку масла трошки соли і дусити під покришкою, аж буде мягка, доливаючи води як, виварюється. Молода морква зварится дуже скоро і є дуже смачна. Перед поданням на стіл осолодити цукром.

Морква із сметаною.

Дуситься під покришкою, з маслом, як і попереднє, а як змякне, не давати цукру, тільки припорошити мукою і ще хвильку дусити, відтак вляти кілька ложок сметани, замішати і можна видати на стіл.

Горошок зелений.

Дуситься в маслі як моркву, трохи поцукрувати, посипати мукою, заварити, дати сметани і видати.

Так само приготовляється ярину страву з моркви, калярепи і зеленого горошку — посічених і змішаних разом.

Зелена фасоля.

Стручки обчистити з волокна, обполокати, порізати на дрібно і варити аж змякнуть. Тоді посолити, заправити мукою і розварити в заправкою, до заправки добре додати червоної паприки, і пересмажити, тоді фасоля дістає ліпший смак і гарну золотисту краску. Розварену з заправкою фасолю підляти квасною сметаною і видати.

Зелені стручки фасолі

кваситься на зиму так, як огірки. З квашених стручків можна робити таку саму страву, як попередня.

Так само можна в осени насушити (на сонці) зелених стручків і варити їх в зимі тим самим способом.

—о—

Лист до моїх сестриць

Слава Богу, молодиці! Чи може забули? Бо вже давно Ви про мене щось нового чули.

Я вже давно не писала, часу не ставало, самісінькій всім трудитись, то і дня замало.

Знайте, що не люблю дуже те крамське носити, то мусіла дуже гарно полотно білити.

Тай синкови сорочину кінчу вишивати, а донечці спідничину треба зачинати.

І що правда, вишиваю, заглянуть ті дівчата, як прибрана вишивками моя скромна хата.

Хоч я маю і верети, обруси, сервети, але все те з вишивками, що й не пізнаєте.

А як є вільна хвилинка, читати сідаю, добру книжку то ґазету завжди в хаті маю.

Й так все роблю, як в ґазеті радять добрі люди, і вже бачу, що нам з того лише добро буде.

Вже почала я на стерню кури виганяти, щоби зерна, що лишилось, так не змарнувати.

А від того мої кури несуться на диво... А як ви жнива скінчили? Чи добре? Щасливо?

Бо мені так час проходить, що й годі думати, та при праці мені добре, годі нарікати.

Тільки часом стане сумно, серце гірко бється, що народ наш терпить горе, чи горе минеться?...

А тоді я молитвеник «Вірую» втвираю, в нім потіхи і розради в Господі шукаю.

Там за діти є молитва, за врожай на полю, і за нашу Україну і за її долю.

Як почну його читати, лекше серцю стане, вірю, що і на Україну Господь ще погляне.

Ще засієм чисте зерно, а вродить сториця, того всім вам, сестри, зичить

Ганка Білолиця.

—о—

ОСТАННІ НОВИНИ.

Україна горить.

Ґазети пишуть, що пожежі на Україні множаться з кождим днем. Селяни підпалюють комуністичні хутори (фільварки) і склади збіжжа. В Осіній Луці під Псковом селяни побили комуністів, викрикаючи: «Маєш за колективізацію!» В деяких околицях навіть малі діти підпалюють будинки комуністичних господарів.

—о—

Тайні організації в більшовицькім війську.

В деяких полках Червоної Армії, що стоять на Україні, викрила чрезвичайка тайну організацію, що називається «Союз оборони селян перед колективізацією». До тої організації належали сини українських селян. В Полтаві, в казармах 3 полку знайшли при ревізії богато відозв, в яких взивається військо, аби виступило проти більшовицького уряду. Богато вояків арештували.

—о—

„Сурма“ на мурах Коломиї

Польські ґазети пишуть, що минулого тижня коломийська поліція зловила двоє молодих людий, котрі розліплювали на мурах міста заборонену в Польщі ґазету «Сурму» (ґазета Української Військової Орґанізації) і ще якісь відозви. Тих людей арештували і пишуть, що один є студент Сельський, а друга перебрана за хлопця — студентка Марія Кузьма.

Лікар-спец. внутр. недуг
Др. Остап Прийма
Львів, Личаківська 32, тел. 61-50
Пересвітлювання Рентгеном

Арештування збірщика.

В Болоздівцях пов. Бібрка арештувала поліція Богдана Прокопова. Польські ґазети пишуть, що нібито він збирав на якісь ціли, а коли поліція зажадала леґітимації, він не мав, натомісць знайшли в нього револьвер.

—о—

ПОМОЖІМ В ДОБРОМУ ДІЛІ!

Дістаємо таку відозву:

«Просимо горячо усіх українських громадян і товариства помогти нам грошевими пожертвами в докінченню будови читальні в нашому селі Вихопні почта Жовтанці, пов. Жовква. Вихопні — це властиво присілок із 90 хат і тому не може спромогтися на ту будову власними силами, а тимчасом брак читальняного будинку дуже болючо дається відчувати. Велику частину коштів покривають громадяни Вихопнів самі, всеж таки, мимо їх великої жертвенности, поміч ширших кругів нашого громадянства є конечна.

Ласкаві пожертви в грошах слати на адресу: Іван Ширий, голова комітету будови читальні в Вихопні почта Жовтанці, пов. Жовква.

За Комітет будови
Іван Ширий Стефан Харина
голова скарбник.»

До цего заклику прилучується й наша редакція. Спис жертводавців буде поміщений в Нар. Справі.

—о—

Батько підпалив сина?

В Жовкві згоріла в ночі на суботу хата Івана Чуниша. Підозрівають, що його підпалив власний батько Теодор. Теодора арештували.

—о—

До складу і прикладу.

ОСИПОВА ПАЛИЦЯ.

Іду якось із Вербова в село Пелехате, пелехата його доля, нема що казати.

Кождий тягне, хто не хоче, і смокче що духу, село бідне, ледво дише, як риба в посуху.

Іду собі тай думаю:

— Святий Понеділку! Коли то ми вже заграєм у иншу сопілку?...

— Коли то ми вже заграєм так, як колись грали, щоби наші воріженьки нам потанцювали?

— Та щоби так танцювали, як ми захотіли, щоби взяли біду в танець, щоби аж попріли.

Іду собі тай думаю сонічко заходить, дивлюсь, а напротів мене з села хтось виходить.

А гостинець там простенький, за липою липа, — я підходжу й кого бачу? Квасного Осипа!

Чого Квасний? Я не знаю, ще з діда-прадіда його в книги так вписали і так далі їде.

Але вдачею він добрий, правий чоловяга, в нього добрі дві прикмети: розум і розвага!

Але що це? Я дивлюся, Осип приступає, а в руці таку палюгу, як стовпик, тримає!

Що? думаю — хоче бити? — Добрий вечір, друже! В тебе звідки та палюга? Я злякався дуже...

— «А, то ви є, Сорокатий? Прошу вибачати! От, купилося «тростинку», бо треба вважати...

— «Тепер такі часи, брате, що стерегтись треба, всяка напасть з усіх боків, від землі до неба.

— «Ми усі вже в Пелехатім палиці купили, щоби ліпше відганятись від вражої сили.

— «На покірного — як кажуть — всяка свинка скаче, а так — будем свинку бити, нехай свинка плаче.

— «Годі вже страшками бути й наставляти плечі! Або і ми рук не маєм? Отакії речі!...»

— Добре кажеш, мій Осипе, мудрі ті дві слові, треба, брате, боронитись, бути в поготові.

— Треба біду відбивати на кождому кроці, — вдариш в спину, не втікає, — то вали по оці!

— Нехай всяка напасть знає, що зникла покора, як захоче нас чіпати, піде до доктора.

— Годі вже усім терпіти тай усе зносити, будем дідька вже від нині по хребті лупити.

— То палюгою, то буком битимем на рати, то свідомістю будемо пітьму розганяти.

— Як відвага буде в серці і світло у грудях, піде про нас добра слава по світах, по людях.

— Як не будуть наші руки й розум дармувати, то біди нігде не стріне

Іван Сорокатий

Б. Секундар загального шпиталю

Др. В. Кашубинський

спец. недуг внутрішних і діточих
орд. від 9—11, 3—5

ЛЬВІВ, вул. Ґрунвальдська 11-а.

ріг Задвірянської, давн. Садівницької, бічна Льва Сапіги. Телеф. 83-47

Приятелі своєї газети.

«Народня Справа» промостила собі вже дорогу до найдальших околиць краю, де тільки живе український нарід. Сіє світло свідомости в лемківськім краю і в поліській хатині, єднає всі вітки народу, що їх роз'єднували віками наші противники. На цій фотоґрафії бачимо гурток наших читачів з села Яблонне п. Березно повіт Костопіль на Волині. Іван Кожарка, Павло Сомак, Степан Козлюк, С. Циганчук, Миколай Євгенюк і *Станислав Козлюк*, що прислав нам цю знимку.

Великий Календар „Народньої Справи“

ЗОЛОТИЙ КОЛОС

на 1931 рік 1931 на 1931 рік

Вже небаром вийде з друку

окладинка в сімох кольорах!

Незвичайно богатий зміст: оповідання вірші, наукові і культурно-освітні статті, всякі інформації, **велика господарська частина,** про управу ріллі і годівлю худоби, вірші Івана Сорокатого, жарти, загадки і богато всякої всячини. **Дуже богато образків.** Календар буде мати **200 сторін великої форми.**

ЦІНА ЛИШЕ 2 ЗОЛОТІ

Кождий свідомий селянин купить собі на 1931 рік Календар **„Золотий Колос“**, бо він дуже цікавий а при тім найдешевший! В цім Календарі **є все, що варто і треба знати** українському селянинови. Докладний зміст подамо, як тільки появиться Календар з друку.

Від Адміністрації

Дехто реклямує 30. число ґазети. Отже це число ніхто не дістав, бо воно було сконфісковане, це написано в 31 .ч. на 2. стор. з гори. Замісць 30. числа ми зараз видали 31, так що кождий його дістав у пору замісць 30.

Дехто ще не знає, що **повість** висилаємо не в кождім, а в що другім числі. Отже **перший аркуш** вислали з 29. числом, а **другий** з 32. числом (бо 31. вийшло замісць сконфіскованого 30.), а третий піде з 34. числом і так далі. Таких аркушів буде пять або шість і тоді кождий зложить собі цілу книжку.

—o—

Важна справа.

Надходить пора, коли по всіх громадах будуть укладати рахункови звіти громадських урядів з громадської господарки. Вже не за горами час, коли по громадах будуть укладатися буджетові прелімінарі на слідуючий господарчий рік. Досі наші громади богато тратили з того приводу, що ні громадяне, ні навіть наші громадські радні не знали ні своїх прав ні обовязків по громадах. І рахункові звіти і громадські буджети складались на шкоду цілих громад і зокрема громадян-Українців, а ті не знали способу, як зарадити лихови. Тепер є на це рада і кождий громадянин Українець і зокрема кождий громадський радний Українець мусить її використати для добра своєї громади. Всі закони і поради в громадських справах з ріжними поясненями і взірцями подань є зібрані в книжці посла В. Целевича: **«Громадська Самоуправа».** Хто має ту книжку і нею користуєсь, той не допустить до незаконного кривдження громад і українських справ у громадах. Тож хто ще не має тої книжки, най зараз купить собі її в книгарні, або замовить у Видавничій Кооперативі «Національне Обєднання», Львів, вул. Костюшка 1 а/II. п. Книжка коштує 3 зол., а з пересилкою 3.25 зол.

„Червона Калина“.

Дня 2. липня відбулися Звичайні Загальні Збори «Червоної Калини», того видавництва, що за кілька літ вспіло видати богато дуже корисних і цікавих книжок. В цих книжках може кождий вичитати про нашу славну недавну бувальщину, може навчитися з недавного досвіду, як треба поступати на будуче, може збудити в собі віру у кращу будучність народу та набрати отухи до дальшої праці для загальної справи.

З радістю треба ствердити, що — як показали Загальні Збори — це корисне ідейне Видавництво розвивається і поширюється. За останній рік вступило в члени В-ва нових 454 членів, майно В-ва збільшилося на 16.978 зол., чистий зиск (8.417.86 зол.) розділено: на запас. фонд 6.417.86 зол., на конкурси 1000 зол., на добрі цілі 1000 зол.

Крім книжок (споминів, повістий і оповідань з визвольної війни) почало В-во в осені 1929 р. свій «Літопис Червоної Калини», який завдяки доброму редаґованню гарно розвивається.

Треба би тільки візвати всіх свідомих людей, щоби численнійше вступили в члени цеї Видавничої Кооперативи. (Уділ 25 зол., вписове 5 зол. Член отримує всі видання за половину ціни а Календар «Ч. Калини» даром).

Вихор трутив жінку в керницю

В минулий четвер звіявся над Закопаним сильний вихор. В той час вийшла жінка професора Лєськевича по воду. Коли опинилася коло студні, звіявся такий вихор, що підняв її і вона впала в глибоку керницю. Витягли її неживу.

Вже не богато

остало довжників, бо майже всі зрозуміли, що вирівнати довг у нашій ґазеті лежить у інтересі передплатника.

А тим, що до речинця

5. серпня

не вислали залеглости і не відновили передплати, **починаємо здержувати часопись.**

Зачинаємо від тих, що винні найбільше, а скінчимо навіть на тих, що винні найменше.

Відновлюйте передплату! Не перерывайте передплати, щоби завжди мати повне право до всіх користий, які дає наша часопись своїм точним передплатникам!

Господарські справи

Др. Д. Миколаєвич.

Від чого кінь стрихується

Стрихується, значить, що кінь підчас ходу вдаряє одною ногою в другу і через це ранить собі ноги. Причини стрихування є двоякі: Одні з них повстають не з вини коня, як невідповідне підстругання копита, невідповідне окуття, невідповідний запряг, ослаблення по перебутих далеких дорогах або недугах. Всі ті причини не впливають на якість коня, що є дуже важне при купні, бо їх легко усунути. За це треба при купні коня дуже уважати на причини другого рода, які тяжко усунути або навіть це неможливе, і які при оцінці та при купні коня є дуже важними. Сюди належать неправильні постави ніг коня як розбіжна і жовнярська постава. Усунення причин цего другого рода вимагає спеціяльного окуття, котре не кождий коваль вміє зробити, а нераз і таким окуттям годі зовсім зарадити лихови. До того другого рода причин можна зачислити також стрихування зі старости, бо і його дуже тяжко або й неможливо усунути.

Усунення зверхних причин стрихування не є тяжке і залежне від того, з чого повстає. Невідповідне підстругання копита полягає на тім, що бічні стіни копита не є однаково підстругані і через це одна стіна є вища, а друга нища. Їх отже треба зрівнати. Підкова може спричинити стрихування, коли вона за широка, за вузька, за довга або за тяжка, або коли штолі не є рівно високі або нерівно грубі. Також вистаючі ніти з повтинаних цвяхів (ухналів) можуть спричинити стрихування. Всі ті причини повстають через невміле куття і тому також коваль мусить ті блуди усувати.

Але також господар або візник може завинити. Припинання коний скосом до дишля, стягання середніх віжок, щоби коні держали голови звернені до середини, а в одинці за вузькі (замало від себе віддалені) дишлики можуть спричинити стрихування. Все це однак можна легко усунути, коли саме знається, що якраз це може спричинити стрихування і коли звернеться на це увагу.

Коли коні стрихуються в наслідок ослаблення по тяжких недугах або по тяжкій роботі, то треба подбати, щоби коня дуже добре відживляти і його не перемучувати.

Обвязування ніг вінчиками зі соломи не має вартости, бо тим ми не усуваємо причини і хоч кінь вправді буде старатися ступати ширше, але від часу до часу таки зачіпає о вінчик і здирає собі скіру, в тім місці легко може прийти до зараження рани, яке може мати найріжнородніші наслідки. Уживають також ріжного рода скіряних та фільцових бандажів, їх однак дається лише тоді, коли стрихування не можна усунути ніяким иншим способом.

—о—

Короткі пригадки на серпень.

Молотити збіжжа на посів, сортувати ріпак на продаж. Ще можна хто спізнився, сіяти ріпу стернянку, лубін на зелений погній. Заорати прорідлу другорічну конюшину. Під озимину приорати штучні погної (каініт, суперфосфат, томасину). Докінчувати збір гороху, вики, мак, просо, насіння висадків буряків. Збирати огірки на продаж і помідори. Замовити насіння озимої вики, погноїв, сівалку, щепи. Добре годувати робочі коні. Відлучити ранніх лошат і телят. Припускати корів, щоб мати телят в травні. Почати підгодовувати підсвинків.

Косити отави. Направити відводні рови на луках. Переорати глибоко луку, яка вже не дається направити.

Угноїти сад та переорати в ньому ґрунт. Пересаджувати полуниці. Збирати падалиці на вино, повила. Скубати гуси. Жати кропиву для дробу на зиму.

Консервувати яйця на зиму (10 частин води на одну часть водяного шкла). Годуємо дріб на заріз. Приготовляти запаси зеленини, ягід і овочів на зиму.

В пасіці: Позбирати і посортувати сушник, уложити надставки і просіркувати. В кого пожитки ранні, то позеднувати слабі пні на зиму.

НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР! — театральні песи, господарські книжки, молитвеники і т.п. Замовляйте в книгарні **„Рідної Школи“**, Львів, Сикстуська 20. (дім Народньої Гостинниці(. 683

Що треба сіяти по стерні по зборі пізної ярини

В попередніх числах ми вже писали, що по зборі ріпаку, жита, ячменю і инших ранніх збіж треба стерню підкинути чи зорати і засіяти там або ріпу стернянку, або лубін або мішанку з вики, пилюшки, гречки. Це було до кінця липня, а в серпні ще можна по стерні висівати рослини, які скоро ростуть а це будуть: літний ріпак, гірчиця на зелену пашу. Чим пізніще в серпні засіємо, то сіяти лише гірчицю. Для неї стерню треба лише підкинути і заволочити. На морґ йде насіння 10-15 кґр. До осени ця рослина виросте велика і зацвіте. Саме в час початку цвіту її косять зелену і дають як мішанку до иншої гіршої паші і соломи. Гірчиця задушить на полю всі буряни. Особливо радимо це зробити тим, хто на полю має перей.

—о—

Годуймо домашні звірята житом.

Хоч як ми радимо нашим господарям переходити на більш поплатні рослини, ніж жито, але жито скрізь на полю ще переважає. Гадаємо, що жито сіють всі ті, що ані ґазет не читають, або просто господарського інтересу не розуміють. Щоб помогти і цим відсталим братам, подамо їм новину. В Німеччині дослідили і випрактикували, що житом можна годувати коні, корови, свині — замість вівса і ячменю. Досі у нас казали, що від жита у коней повстають кольки, але виявляється, що це неправда.

Читаємо в німецьких часописах, що один німецький годівельник зовсім замінив коровам макухи житом. Жито дає перетерте на шріт. Годівельник пише, що він не лише макухи заміняє, а і инші корми. Далі каже, що корови від жита зовсім поправилися, збільшили молоко, і коли він підрахував цей житний корм, то це вийшло для нього в кілька разів дешевше. В другому часописі пише один знаток, що він годує коний житом; він теж жито раз меле. На одного коня дає 5 кґр. жита, яке заступає 7 кґр. вівса або 6 кґр. ячменю. Годує так уже 20 літ і коні в нього не слабнуть, а годівля ця є дуже дешева.

Радимо нашим господарям теж перейти на годівлю звірят житом. У кого є близько цукроварня, то ще краще буде, коли до житнього шроту додавати хоч троха підсолодженої мелясою води. В цей спосіб ми своє жито перебомимо на дорощий продукт і не віддамо його за півдарма на торзі.

—о—

Годуйте коні морквою

Анґлійці ще перед війною почали годувати свої коні пашною морквою. А це тому, що довідались, що морква для коний є дуже поживна, а особливо вона навіть радиться як лік для жеребних і з лошатем кобил. Морква має в собі білки, цукор і товщ.

Моркву піддають коням січену без жадної осипки та без зерна. Коли годують коний морквою, тоді не потрібно давати вівса, який морква цілком заступить.

Коли підрахувати, що 1 морґ моркви видасть 105 сотнарів, а 1 коневи дамо денно 20 кґр., то цим врожаєм можна виживити 5 коний через 8 місяців. Натомість 1 морґ вівса дасть 12 сотнарів по 4 кґр. денно. То цим вівсом можна годувати за той час лише 2 коні.

—о—

Берімся до квашення паші.

У нас господарі знають лише сіно та бараболю і буряки для худоби на зиму, а між тим заграничні господарі крім цього для своєї худоби пашу квасять і мають смачний корм для звірят. Квасити пашу можна ріжну. Дуже добра на заквашення є отава з ріжних сіножатів та з стернискових мішанок, яка не вспіє висохнути на сіно. Заграничні господарі квасять і спеціяльні рослини, як конюшину, кукурузу, гичку з буряків, хопту, тощо. Квасити пашу можна так: Викопайте яму на сухшому місці, 2 метри глибоку, 2 метри широку і 2 і пів метра довгу. Колиб стіни ями дуже обсипались, (пісок), то їх можна обшальовати дошками або дерниною. Пашу насамперед поріжте і верствами тісно до ями вкидайте, притолочуйте, кожду верству паші притрусіть верствою звичайної січки або полови, додайте трошка соли і так накладіть аж до верху, над рівень землі. На самий верх дайте січки, прикрийте дошками або соломою і засипте землею. Не забудьте посередині залишити продуву, щоб, як загріється паша, можна було продуву відітхати і трошка охолодити, щоб паша не зіпсувалась. Така квасна паша худобі дуже смакує, має вона запах квашеної капусти.

—о—

Як найкраще зберігати яблока і грушки.

Овочі мусять бути дозрілі, зібрані в погоду і непошкоджені. Ці овочі треба обвинути в папір і покласти до посуди, на дні якої треба покласти сухого моху, або торфу. Овочі накладають верствами. На кожду верству кладуть знову моху чи торфу. Так аж до верху. Коли ці овочі хочемо куди висилати, то моху даємо в посудині і по боках та накладаємо моху на верх так, щоб він виступав з посуди на гору. Потім кришкою тісно овочі притулити і прибити. Так запаковані овочі довго зберігаються, а в дорозі і в зимі не мерзнуть. Найкращим матеріялом до паковання є сухий торф.

—о—

Як з падалиць зробити добре вино.

Трапляється, що буря назбиває богато яблук, не зовсім зрілих, або нападає богато хробачливих (в цьому році їх буде досить), отже ці яблука даремно гниють або висипають їх на гній. А між тим в господарстві їх можна на добре зужиткувати. Зробіть з цих падалиць вино.

Насамперед зберіть всі падалиці. Складіть їх в купки в саді чи в стодолі, потримайте їх з тиждень, щоб вони троха влежались (можна і без цього). Потім овочі перетріть на терці або мілко посічіть на січкар-

ні, так, щоб з них стала каша. Цю кашу дайте до чистої деревляної посуди (залізна зіпсує смак вина), цебра чи бочки. Колиб яблука були малосоковиті, то можна до них додати троха води. На 10 літрів каші 1 літр води. Цю кашу закриваємо полотном і держимо 24 години, щоб ліпше пустила сік.

Коли це зроблено, кашу даємо до чистого мішка і витискаємо з неї сік. Це можна робити на прасі, або між дошками, як сир. Зрештою господиня невелику кількість і руками видушить. До вже видушеної маси доливаємо ще троха води і знову видушуємо. Сік мусить стікати до деревляної посудини. Видушений і проціджений сік даємо до великої бутлі чи до бочілки з вузьким отвором. Додаємо до соку троха цукру, на 10 літрів 1 кгр. цукру. Накриваємо шийку мокрим полотном, або торбинкою з піском і ставимо на тепле місце (15-20 ст. Ц.). Сік почне грати, пінитися. Це значить, що з нього робиться вино. Це триває 2-6 тижнів, залежно від тепла. Коли вино втихомириться і осад осяде на дно, тоді вино зливаємо легенько до чистої посуди, закорковуємо не наглухо і ставимо до пивниці. Там вино дошумовує ще яких 4-5 тижнів. Вино ще раз проціджується, зливається до фляшок, наглухо закорковується і лежма держиться в зимному місці.

—o—

Підвишка ціни на збіжжа привозне і сало.

Тепер впровадять підвишку цла на привозне збіжжа, а саме на пшеницю 17 з. 50 гр. за 100 кгр., на пшеничну муку 25.50 зол. за 100 кгр. На крупу 24 зол. за 100 кгр., на смалець 100 зол. за 100 кгр. на солонину 80 зол. за 100 кгр., на вуджену солонину 120 зол. від 100 кгр. Роблять це тому, щоби краєве збіжжя не було дешевше, як заграничне, отже щоби далі не падало в ціні.

—o—

Поліпшуйте домашні прості свині.

Щоб перейти до прибуткової господарки, ми нераз писали: закиньте в господарстві всю непотріб і заводіть все добре, расове, або вибірне, домашнє. Свинарство в господарстві займає, як відомо, поважне місце, на него і треба звернути пильну увагу. Знаємо, що біднішому господарю перейти зразу на добру породу свиней є затяжко, але поліпшити свою домашню просту свиню є легко. Для цього лише треба нашу домашню ліпшу льоху спарувати з расовим породистим кнуром. Від цього породистого кнура вийде півпородисте покоління. Вже з цих напів кровних поросят вийдуть свині далеко кращої якости, ніж прості домашні. Таких напів породистих свиней дається добре вгодувати на мясо і сало. Деякі практики кажуть, що таке парування свиней приносить в годівельній господарці дуже добрі зиски. На росплід же залишити напр. напів породистого кнура нетреба, бо його покоління буде неодностайне погане, натомість півпородисту льоху варта залишити на росплід. Від такої льохи спарованої з повнокровним кнуром, поросята будуть ще ліпші. Так спаровуючи льошок з расовим кнуром можна дійти до доброї породи свиней, що мало чим ріжниться від чистокровної. Це настане при четвертому році спаровання молодих льошок з породистим кнуром. Молодий кнурчик з четвертого покоління може вже заступити і свого батька, расового кнура. При цім треба вважати на одне: коли є можливість, це спаровування робити не з одним і тим самим породистим кнуром, а дати спаруватись з таким же породистим, але иншим, то приплід від цього буде ще ліпший. Споріднені злучування свиней приносять часто виродження і хворість — як і у курей і инших тварин.

—o—

Що по чому?

Львів, дня 3/VIII 30. 1930.

Пшениця і гречка троха в ціні впали. Ячмінь, горох і ріпак — подорожіли.

Рівнож впали в ціні пшенична мука і троха ячмінна крупа. Натомість гречана крупа подорожіла.

На загал ціни на збіжжа хиткі.

ЗБІЖЖА

Ціни 100 клг. на стації залад. Підволочиска. Пшениця двірська (торічна) 32 50 — 33·50 зол., селянська 31—32 зол. Жито двірське торічне 17·00 — 17·50 зол. селянське 16·00—16 50 зол., ячмінь 17·50—17·50 зол., овес 19 - 20 зол. кукурудза 24·00—25 зол. горох звич. 25.00—27·00 зол, бобик 19·50—20·50 зол., гречка 28.75—30 зол., ріпак оз. 45—47 золотих.

НАБІЛ

Маслосоюз платив в дні 3. VIII кооперативам: За масло експорт. 1 кг. — 4·50 зол, десерове — 4·40 зол. літра молока — 25 сот. літра сметани 1·40 зол. копа яєць 6·40 зол., яйця в дрібній продажі по 12—15 сот. за штуку.

—o—

Ціни на масло звишкові, на молоко і яйця знижкові).

———

НАЙКРАЩА історична повість **А. Чайковського: Ол. Корнієнко, в 3 томах зол. 9 висилає: „Трембіта", Коломия Карпатська 83·** 685

Грім з ясного неба

Це страшне слово вдаряє в нашу свідомість як могутний удар, що паде на нас зовсім несподівано. І є навіть у нас страшний і поганий проклін: «а бодай тебе грім тріснув». Грім є на жаль, доволі частим явищем, особливо страшні спустошення робить він по наших селах, де що року йде з димом тисячі селянських будинків. Чомуж у нас наслідки грому такі страшенні? — А тому, що у нас є ще звичай крити дахи соломою. Такий дах стає за кілька минут жертвою вогню. Через те навіть заможний господар стає часто жебраком, а не бракує на жаль і випадків каліцтва, важної недуги або й страшної смерти в огні. Це є страшна заплата за той старосвітський солом'яний дах. Якжеж зарадити тому, як оберігти себе і своє майно перед грізним нещастям пожежі? — Є рада і то добра, дах з **цинкової бляхи**. Він дуже видержливий на вогонь взагалі а як ще його полчинти дротами із землею, то він стає ще й знаменитим громозводом. Тільки дахи з цинкової бляхи позбавлять грім його страшної руйнуючої сили і він перестане бути лютою стихією, що нищить наші села. 566

НОВІ КНИЖКИ

М. Вишиванюк: «Гамівка», модель до теорії музики і співу, головнож до науки про гами. Ціна 70 с. Замовляти на адресу: М. Вишиванюк, Коломия, вул. Українська 67 а.

Фахові Школи. Порадник для батьків і молодіжи. Зладив інж. І. Лучишин, реф. фахових шкіл «Рідної Школи». В цій книжочці є всі інформації про фахові школи в цілій Польщі. Коштує 60 с. (з пересилкою 70). Замовляти в книгарні «Рід. Школи» у Львові, вул. Сикстуська 20.

Порадник у книговодстві кооператив. Вийшов накладом Ревіз. Союзу Україн. Кооператив у Львові (вул. Словацького ч. 14.).

За 1 золотий місячно може мати кождий щирого учителя, дорадника і приятеля в хаті. Це „Народня Справа".

ЧУЖЕ НЕ ГРІЄ

Гринько Смик не потребував красти, бо не був бідний, дітий мав лише двоє: 12-літну Анну і 17 літнього Дмитра, котрий цілком в батька вдався. А крали вони оба, що попало, і де далося. Чи то снопи з поля, чи дерево в лісі, чи конюшини, вівси толочать кіньми по ночах, а все так роблять хитро, що ніхто не може їх злапати ні вислідити.

І таким нечистим способом Гринь розбогатів, а мимо цего далі крав. А був він ще і скупий. Ходив все босий, обдертий, що страх.

Бувало, працює він на поли, котре мав при дорозі, то схилившися, здавалось, якби умисно показував людям дві округлі латки на штанах, гейби окуляри. Бо Смичиха латаючи штани, не добирала коліру. То переходячі люди, аж сердяться, і кажуть: «Дивіть! Як Гринько задом дивиться на нас. Тьфу! Поганий!»

Помимо цего уходив він в селі за порядного чоловіка, навіть був вибраний на війта, а це тому, що був хитроумний і умів підхліблятись кождому, хто мав в селі якесь значіння, або був богатим. За те не любив він бідніших а найгірше жебраків. Бувало прийде до него жебрак, то вилаявши, викине за двері і не дасть нічо. Але одного разу на тім ошукався. А було це так:

Наняв Смик панахиду за померших родичів, на котру запросив всіх своїх прихильників. По відправі запросив гостий до хати на гостину, а підпивши собі, став так вихвалюватися: «Мені люди завидують, що я доробився. Як доробився, то своїми руками. Я працюю і щаджу від дитиняних літ. Однак всюди, де треба дати, даю: Чи то на податок, чи на церков, бідному не жалую..

І не докінчив ще Смик бесіди як увійшло дівча і сказала: «Тату, жебрак прийшов!» — «Яка хороба з тими жебраками!» сказав поквапно, як звичайно, — але сейчас замовчав і вкусився в язик.

В хаті стало так тихо, що аж було чути, як в сінях Смичиха, хотяй тихим голосом, спровідала жебрака: «Та діду! Пощось мені тут нині приліз! Нині не маю часу жебраків обслугувати. Нині я маю гості!»

А в хаті гості лише мовчки споглядали оден по другім. Де котрим збиралось на сміх, але на загал було в хаті сумно.

Гостина скоро покінчилась. Гості розійшлись, лишивши сумного Смика, котрий при прощаню щось зітхав.

Від цего часу все ішло Смикови, як з Петрового дня. Була в него лише одна але дуже гарна корова, а називалася Ласуня.

Одного разу пішла Смичиха в сад, щоби загнати корову до стайні, дивиться, а Ласуня лежить з роз тягненими ногами, значить нежива. Наробила крику, що аж сусіди позбігались. А Смик мало що не збожеволів. Кляв, бив головою об стіну, присягав пімсту, бо вірив сильно, що це хтось такого збиткa зробив. Доніс на постерунок. Ходили жандари, слідили, однак усе пропало.

Від цего часу ходив Смик все смутний і задуманий, здавалось йому, що майно вже розлітається. І так минав день за днем, місяць за місяцем, аж надійшли жнива.

Одного разу, а було це в неділю по полудни, небо покрилось хмарами, і почало греміти. Люди рушили з возами в поле по сухі снопи. Поїхав і Смик.

Хотяй дощу не було, бо хмари розійшлись, хотяй люди застановились з воженям збіжа, то Гринько Смик поїхав собі ще раз вечером зі сином в поле, а вертаючи назад, наложив собі з чужого поля пшениці, котра була така самісінька, як і його, а належала до господаря з сусідного села, Глухого. Накинувши на віз кілько далося, сказав: «Хвала Богу» — і поїхав.

Такої «хвали» вже Бог не міг йому стерпіти.

На другий день, десь коло полудня, прийшов Глухий з жандармом до Смика і каже: «Пане Смик! Може ви припадком вчера вечером зичили з мого поля пшениці, бракує мені 28 снопів? — «Що? — Гукнув Смик з обуренням. — То ви взяли мене за злодія? Чи я не маю свого хліба досить — зрештою шукайте!»

Смик був певним, що злодійство не виявиться, бо пшениця була цілком подібна до його. Але на його нещастя Глухий пішов до стодоли і почав розвязувати картку, на котрій було виразно написано: «Сей сніп є краджений». Смик аж затремтів. А по хвили каже: «А який же чорт напхав паперу в мої снопи? Се мусить бути якийсь підступ!» А Глухий каже до Смика по тихо: «Слухайте, газдо. Минулого року згинуло мені з поля 20 снопів, цего року 28, я є пересвідчений, що се ви взяли. Коли хочете погодитись зі мною, то дайте 50 зол., а будете мати спокій. Інакше, буду скаржити».

Однак Смик був за гордий, щоби годитись на таке.

Пішла справа до суду. На розправу покликали також Смикового сина, Дмитра. Зразу оба пробували вибріхуватись, але не стало їм сили і призналися ще і до много інших крадежий. Як почали пошкодовані зголошувати свої шкоди, то два морґи поля пішло на ліцитацію, ще і мусіли відсидіти в кримінал: старий чотири, а син два місяці.

Тепер старий Смик є порядним чоловіком, сему заповідь Божу заховує, а в неділю або в свято ніколи не їде в поле. Бо раз говорив до жінки: Знаєш жінко? Мене Бог покарав за те, що я у свято крав!

А молодого Смика Дмитра ще люди підозрівають, але мені здається, що не правно.

М. Ярощевич в Перекопанім.

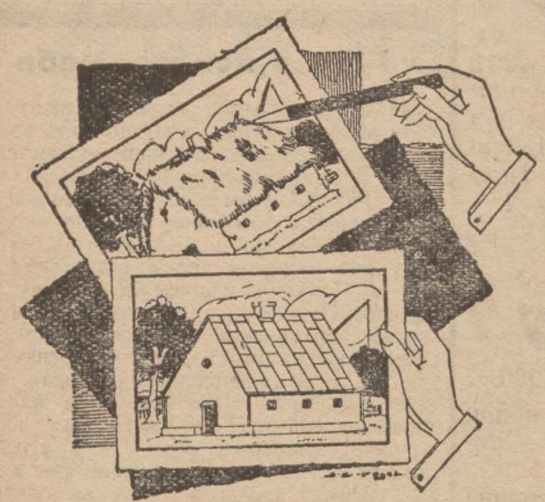

30 МІЛІОНІВ ВТРАТ ДІЗНАЛО НАСЕЛЕННЯ ПІД ПОЛЬЩЕЮ

ЧЕРЕЗ ЦЬОГОРІЧНІ ПОЖАРИ

Пожар, що повстане в будинках, не покритих огнетревалим матеріялом, є причиною, що цілі міста і села йдуть з димом. — Лиш дах покритий

ЧИСТОЮ ЦИНКОВОЮ БЛЯХОЮ

дає запоруку безпеки і охоронить будинки від пожару. — Тому уживайте найвідповіднішого **огнетревалого і певного перед громами** матеріялу до покриття дахів, яким є

ЧИСТА ЦИНКОВА БЛЯХА

Всякі фахові інформації дає безплатно:

БЮРО РОЗДІЛЬЧЕ ОБЄДНАНИХ ПОЛЬСЬКИХ ФАБРИК ЦИНКОВОЇ БЛЯХИ

Катовиці, ул. Маріяцка 11. **Телефони: 12-61 і 7-73.**

ПАРЦЕЛЯЦІЯ. В околиці Ходорова парцелюється фільварок; земля добірна 8 км. бітого гостинця до більшого повітового міста (укр. ґимназія). Зголошення інтересованих приймає Адміністрація Нар. Спр. під „Парцеляція“. 693

Кождий точний передплатник може отримати ветеринарну пораду з рецептою на лік для недужо-худобини.

КУПУЮЧИ ПАПЕРЦІ ДО КУРЕННЯ

КАЛИНА

з одинокої української кооперативної фабрики „БУДУЧНІСТЬ“ в Тернополі

причиняєтеся до розвросту рідного промислу і даєте заробіток українському робітництву. 336

Дентист ЯКІВ НАСС

Львів, вул. Сикстуська ч. 17, II п.

Скріплювання хитаючихся зубів, пльомбування й винимання зубів без болю. Штучні зуби з кавчуку і золоті після американської системи. Пацієнтів в провінції полагоджується в найкоротшому часі.

Помпи Worthingona, центрофуґальні і звичайні, праси до олію, праси до дахівок, мішарки до бетону, мотори, турбіни, млинські машини обробляркй до заліза і дерева поручає: **„ПІЛЬОТ“**

Львів, Баторого 4.

Катальоґи на жадання.

„ЕЛЕҐАНТ“

Одинока найліпша й ововрідна

ПАСТА ДО ВЗУТТЯ

КОНСЕРВУЄ ШКІРУ

Уживайте лише цю ПАСТУ!

— Адреса: —

Львів, Кордецького 5.

571 запомог по 120 золотих.

на суму 68·520 золотих

Кому признаємо дальші запомоги від 570-ої до 571-ої?

570. Щудло Петро с. Яця, Туря велика поч. Соколів, пов. Стрий, корова впала 13. червня 1930.

571. Войтович Михайло, Східниця, пов. Дрогобич, корова впала 13. червня 1930.

Увага: Запомоги — по стягненню цілорічної передплати — вишлемо на руки мужів довіря до 14 днів, від дня оголошення, оскільки до того часу не дійде до нашого відома яка важна причина, що моглаби спонукати нас поновно доходити правдивости випадку або відкликати котру з тих признаних запомог.

Кому не можемо признати запомоги?

Микитин Василь, Болохівці пов. Дрогобич, корову продав на заріз, а за продану корову запомоги не признаємо.

ПОДЯКА

Дякую Хв. Редакції «Народньої Справи» за отриману запомогу за упавшу мою корову.

Тому, що ще не всі наші селяни господарі оцінили велику вартість і користь цеї доброї ґазети — поясняю їм, що слідує: У мене згинула корова припадково на запалення легенів в наслідок пересилення бігом, що принагідно ствердив відтак повіт. ветер. лікар.

Як точний передплатник «Народньої Справи» отримав я в тім случаю допомогу гришми 120 зол. Це один із многих дальших доказів помічного добродійного діла. Таких запомог виплатила «Н. Справа» до тепер як читаємо на суму понад 68 тисяч золотих.

Маю отже за обовязок при тій нагоді піднести тут, по засаді доброзичливости до наших господарів такий заклик:

1) Вишліть передплату на «Народню Справу» кождий, хто розвиткови своєї господарки прихильний.

2) Приєднайте по змозі сейчас бодай одного нового передплатника кождий з читачів ґазети, хто поширенню рідного друкованого слова, поширенню пожиточного часопису та особистому і всенародньому ділу — доброзичливий.

3) Прививайте цю свою ґазету, як доброго приятеля і порадника та учителя для себе, жінки і своїх діточок.

4) Памятайте і пригадайте дбайливим господарям, що «Народня Справа» стає своїм передплатникам в пригоді, та що виданий на ґазету гріш — це неначе добре посіяне зерно, яке виплатиться стократно!

Рівночасно бажаю Хвальній Редакції витревалости і успіхів до дальшої муравлиної праці при редагованню нашої любої народньої господарської ґазети, яка є щирим речником її всенародніх і виховуючих змагань, оруддям і мірилом нашої свідомости.

Нехай отже ця ґазета буде необхідним другом і дорадником кождої нашої селянської родини, та промостить нашому народови дорогу до кращої будучности! Коли ми всі, українські селяни, коло неї згуртуємося, то вона це зможе зробити!

Іван Процишин, господар
в Болестрашичах п. Журавиця пов. Перемишль.

УВАГА! Вирівнуйте завчасу довг і точно відновляйте передплату, щоби все в разі випадку мати право до запомоги!

ТОРБИНКА СМІХУ

Ви собі робите

Бабанько! Їлисте обід і горілочку-сте пили, так як і я. А чому муж за вами по одному снопови, а за мною по два? — приговорював господар бабі, що наймилася у него жати.

— Ба — відповіла баба, — бо ви, пане господарю, собі робите, а я вам.

Хитра мачуха

Прийшла мачуха на чужі діти, пятеро застала, а одно мала своє. Як пішла до міста, то тим не своїм пятером дітям купила кождому по обарінкови, а своїй дитині не купила нічо. Приходить до дому і подає ті обарінки дітям тай каже: Я вам, дітоньки, покупила по обарінкови, а свому ні. Тепер ви моїй дитині по половині. Кожде поділилося з її дитиною по половині і так пятеро дістало по половині, а мачушине півтретя.

Мало ззіла

Кума до куми:

— А щосте кумко варили?

— Та ніби якісь ліпаки (пироги), але я щось не могла їх їсти, бо ззіла щось лише трицять сім і так якби мені завязав рота зовсім.

Пильна господиня

Купив оден чоловік корову, а жінка не хотіла доїти. Чоловік розлютився тай продав корову на торзі. Вернув до дому тай питає жінки: «чи доїла ти Красю?» — «Видоїла, лише молока нема, бо я ззіла» — каже жінка. — «А щож ти доїла, коли я корову продав?» — каже чоловік. На те жінка: «А й забула, що вона не риче — (вона бачите аж тоді йшла доїти, як корова рикала).

АЛЕКСАНДЕР САЮК в Жджарах уневажнює згублену військову книжечку, видану через П. К. У. — Володимир Волянський. 684

ЮРКО Белевят, ур. 1874 року в Хревті повіт Ліско, уневажнює згублену військову книжечку видану в ПКУ Самбір.

СЕЙЧАС продам 100 десятин землі, в тім 40 дес орної а решта корчунок та ліс, по 60 долярів за десятину. Зголошуватись під адресою: Федір Олійник с. Лички поч. Тростянець пов. Луцьк. 698

ДЯКА молодого, нежонатого, який пpовадивби хор, пошукує: Уряд парохіяльний Поляна, поч. Лютовиска. 692

ТОВАРИШКИ життя з добрим характером шукає пристійний, 30-літний фаховець-спеціяліст, образований. Рефлектує і на свідомі дівчата з заможніщих родин господарських або властительки рільних господарств. Письма з залученою фотоґрафією, за зворот якої ручить словом чести, слати до адміністр. Нар. Справи під „Спеціяліст“. 691

ВДОВЕЦЬ літ 32, з 6-літним синком, власник склепу і поля в пов. Львів, ожениться з панною до літ 28 Посаг буввби пожаданий. Зголошення з фотоґрафією до адміністр. Нар. Спр. під „Вдовець“. 690

Відвічальний редактор: ЛЕВ ЧУБАТИЙ

З друкарні Щ. Беднарского в підпалмі „Кооперативи Промислу Графічного“ Львів, Ринок 9 — Телефон 76-14.

Видавець: ІВАН ТИКТОР.